

A számítógépes szövegszerkesztés az elmúlt években terjedt el; elsősorban olyan intézmények alkalmazták, ahol rendkívül jól használható sok beszámoló jelentés átdolgozása.

A számítógépes szövegszerkesztés *négy elemből* áll:

- a szöveg bevitele és tárolása;
- szerkesztés és átdolgozás;
- összeállítás;
- végleges – nyomdakész – szöveg kiírása.

A számítógépes szövegszerkesztés megvalósításában az alábbi szempontok játszottak szerepet:

- a mikroprocesszorok sokat javították a kisszámítógépek használhatóságát kis rendszerekben;
- a display-k ára csökkent;
- a szövegek kiírására szolgáló új számítógépes nyomtatási eljárások igen nagy sebességgel képesek dolgozni;
- a fényszedőgépek olcsóbbak és kisebbek lettek;
- az átmeneti tárolókapacitás szükséges mértékben növelhető floppy-disk-ekkel;
- az optikai karakterolvasás segíti a szövegbevitelt;
- a nagyszámítógépes szerkesztő rendszerek képesek áttekinteni és tárolni az illusztrációkat is, sőt azokat a szövegben elhelyezni;
- a COM (Computer output on microfilm) rendszer lehetővé teszi a számítógépben tárolt adatok azonnali átalakítását mikroformátumú outputtá.

A műszaki szerző azonban ma még vajmi keveset tud közvetlenül használni az új technológiák közül. Az eszközök és rendszerek között nehéz választani, hiszen mindegyik önállóan fejlődött ki és kevésbé illeszthető be egy egységes rendszerbe az elemek inkompatibilitása miatt.

Ahhoz, hogy az intézmény számára legmegfelelőbb *szövegszerkesztő rendszert kiválasszuk*, számos tényezőt kell figyelembe venni:

a szöveg rendeltetésével és felhasználásával kapcsolatos tényezők (tudós, mérnök stb.; a rendelkezésre álló technikai lehetőségek pl. mikrofilmolvasó; a felhasználás helye és módja stb.);

az output követelményei (forma; kiírási sebesség stb.);

az információ-feldolgozó rendszerrel szemben támasztott igények (aktualizálás, az alkalmazott jel- és szimbólum-készlet; távközlési igények stb.);

az input (elsősorban mennyisége, minősége és az input adatokat szolgáltatók sajátosságai);

az adatkezelés irányítási, költségkalkulációs stb. problémái;

az adatbázisok sajátosságai (volumen, információ-tároló és -hordozó közeg, hozzáférési gyakoriság stb.).

Számítógépes *szövegszerkesztő rendszer szervezésénél* az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

ma elsősorban az Egyesült Államok, Kanada és

Nyugat-Európa rendelkezik olyan technológiával, amellyel komplex automatizált szövegszerkesztő rendszerek irányíthatók;

a meglévő rendszereket többnyire a felhasználók dolgozták ki a gyártó cégek által piacra dobott berendezések felhasználásával, viszont e rendszerek nem kompatibilisek egymással;

a legtöbb rendszer vagy termelésre orientált (sebesség-növelő) vagy output-orientált (output-választék bővítő);

a műszaki szerzők által használható rendszereket kutatók hozzák létre, az intézmények céljainak elsődleges szem előtt tartásával;

a katonai követelmények elősegíthetik a szövegszerkesztési technológia továbbfejlesztését;

a tudományos közvélemény tiltakozik a szövegszerkesztés központosítása ellen;

a mikroprocesszorok, display-k, tárolási módok és nyomtatási eljárások fejlődése folytán kisebb intézmények is hozzájutnak a számítógépes szövegszerkesztés lehetőségéhez;

a potenciális felhasználó számos technológia között választhat;

a technológia gyors változása folytán minden rendszer állandó átdolgozásra szorul;

az újonnan bevezetendő technológia lehetőség szerint olyan technológia bővítése legyen, amelyet már ismernek a felhasználók.

Két kedvezőtlen tendencia is megfigyelhető a szövegszerkesztés gépesítésével kapcsolatban:

a) a műszaki szerző ellenzi a gépi szövegszerkesztés bevezetését, mert tart mindenféle változástól;

b) különösen nagyobb intézmények a szükségesnél több technológiai eljárást alkalmaznak, és arra kényszerítik a műszaki szerzőt és az információ felhasználóját, hogy a bonyolult rendszer feltételeihez igazítsák igényeiket.

/BERMAN, P. – WASSER, A.: New technology and the technical author = Technical Communication, 25. köt. 3. sz. 1978. p. 2–7./

(Pröhle Éva)

Az SDC on-line adatbázis-indexe

Az amerikai *SDC (Systems Development Corporation)* új szolgáltatása az on-line hozzáférhető adatbázisok kiválasztására szolgáló index (*Data Base Selector*), amely az adatbázisokban használt tárgyszavak alapján irányítja a felhasználót a megfelelő adatbázishoz. Az index használati díja óránként 45 dollár; a hivatkozások nyomtatott formában való szolgáltatása tételenként 25 centbe kerül.

/Advanced Technology Libraries, 7. köt. 10. sz. 1978. p. 7./

(N. I.)